ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **JUDr. M. U.**, zast. Mgr. Janem Válkem, advokátem se sídlem Havlíčkova 1680/13, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti České republiky**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2016, čj. MSP-258/2016-OED-SEU/14, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2018, čj. 11 A 107/2016-34,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

[1] Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal přezkoumání a zrušení výtky udělené podle § 7a zákona č. 120/2011 Sb., exekuční řád (dále jen „exekuční řád“) ze dne 10. 6. 2016, čj. MSP-258/2016-OED-SEU/14. Výtka byla žalobci udělena, neboť žalovaný shledal pochybení v jeho postupu v exekučním řízení vedeném pod sp. zn. 098 EX 00245/09.

[2] Žalobu podanou proti tomuto rozhodnutí městský soud zamítl.

II.

Argumenty kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost co do obsahu opřel o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.
[4] Stěžovatel namítal, že právní hodnocení městského soudu nesprávně vybočilo ze zákonných mezí státního dohledu nad činností exekutorů. Nesouhlasil s odůvodněním stěžovaného rozsudku; podle stěžovatele nelze exekutory, obdobně jako soudce, sankcionovat za rozhodovací činnost, která se ukázala být nesprávnou v důsledku nesprávného právního posouzení; opačné závěry jsou dle stěžovatele v rozporu s judikaturou citovanou v napadeném rozsudku.

[5] Uvedl, že i v případě udělení výtky podle ustanovení § 7a exekučního řádu je třeba respektovat zásadu přiměřenosti. Přitom ze samotného nálezu Ústního soudu ze dne 3. 3. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 51/05, který v napadeném rozsudku citoval také městský soud, je zjevné, že odpovědnost exekutora musí být uplatňována za jeho excesivní přehmaty. Jeho jednání, za nějž mu byla udělena výtka, však podle něj tento excesivní přehmat nepředstavovalo. Stěžovatel v souvislosti s dražbou nemovitosti v jím prováděné exekuci rozhodl o udělení předražku; ustanovení o předražku jako právního institutu zavedeného do právního řádu České republiky zákonem č. 396/2012 Sb., s účinností od 1. 1. 2013, bylo podle stěžovatele aplikovatelné i v dříve zahájených exekucích. „Provinění“ stěžovatele mělo tedy spočívat toliko v tom, že aplikoval právní úpravu předražku na základě svého výkladu přechodných ustanovení. Možnost aplikace tohoto institutu přitom podle něj nebyla jednoznačná. Exekuce spočívající v prodeji nemovitostí povinné byla stěžovatelem nařízena již za platnosti novely občanského soudního řádu, která předražek připouštěla. Stěžovatel dále argumentoval tím, že užitím institutu předražku chránil práva osoby povinné; nepřipuštěním předražku podle něj mohl povinnou poškodit. Stěžovatel také namítal nepřípustnost udělení sankce (formou udělené výtky) za to, že při svém rozhodování nesprávně vyložil přechodná ustanovení zákona. K tomu poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu zabývající se kárnou odpovědností exekutorů v případech nesprávné aplikace či nesprávného výkladu právní normy. Podle stěžovatele zasáhl žalovaný při udělení výtky v předmětné věci do rozhodovací činnosti stěžovatele v postavení orgánu moci soudní, u něhož je nutné garantovat nezávislost stejně jako v případě soudů.

[6] Stěžovatel dále namítal, že v napadaném rozsudku zcela chybí posouzení hlediska přiměřenosti udělené výtky ve vztahu k vytýkanému jednání. Nelze akceptovat pouhé konstatování, že účastník měl postanoveno najisto, že stěžovatel vydal rozhodnutí o předražku v rozporu se zákonem.

[7] Žalovaný ve vyjádření konstatoval, že existence opravného prostředku proti rozhodnutí soudního exekutora nevylučuje to, že by zákonnost jeho postupu nemohla být kontrolována v rámci výkonu státního dohledu a že by v případě zjištění nezákonnosti mohl být takovýto postup exekutorovi vytknut. Uvedl, že přechodná ustanovení upravující užití nově přijaté právní úpravy na řízení zahájená před datem účinnosti této úpravy, byla zcela jasná a nepřipouštěla jakýkoliv jiný výklad.

III.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadený rozsudek Městského soudu v Praze v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněné námitky, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Žádnou z vad zakládající nepřezkoumatelnost ve smyslu judikaturou Nejvyššího správního soudu vytýčených požadavků (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Azs 47/2003-130, publikováno ve Sb. NSS č. 7/2004, ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, publikováno ve Sb. NSS č. 3/2004, ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004-73, publikováno ve Sb. NSS č. 3/2006, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, čj. 4 Azs 27/2004-74) však napříkaný rozsudek netrpí.

[11] Nejvyšší správní soud se dále zabýval samotným posouzením otázky, zda výtka byla stěžovateli udělena v souladu s příslušnými ustanoveními exekučního řádu.

[12] Ustanovení § 7a odst. 1 exekučního řádu stanoví, že „*drobné nedostatky v exekuční a další činnosti exekutora, drobné nedostatky v činnosti exekutorského kandidáta (dále jen „kandidát“) nebo exekutorského koncipienta (dále jen „koncipient“) nebo drobné poklesky v chování ministerstvo, Komora nebo předseda okresního soudu exekutorovi, kandidátovi nebo koncipientovi písemně vytkne*“.

[13] Městský soud v projednávané věci nesouhlasil se stěžovatelovou argumentací, podle které je postavení soudního exekutora při výkonu exekuční činnosti stejné jako postavení soudce. K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2012, čj. 14 Kse 8/2011-128. Zdejší soud žádným způsobem nesporuje, že postavení soudního exekutora není totožné s postavením soudce; to ostatně stěžovatel v žalobě ani netvrdil. Stěžovatel pouze uvedl, že „*pokud nerozhodl správně v tom smyslu, že určitou právní otázku nesprávně posoudil, pak je možné zjednat nápravu na základě řádných opravných prostředků a jinými způsoby nelze do jeho rozhodovací činnosti zasahovat, a to ani udělováním výtek podle ust. § 7a EŘ, jelikož se jedná o nepřípustný zásah do výkonu soudní moci, kterou na základě zákonného pověření v tomto případě vykonával žalobce a nikoli soud*“.

[14] Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že stát exekučním řádem přenesl část výkonu své moci (moci soudní), jíž je třeba rozumět soudní řízení počínaje nalézacím řízením až po řízení vykonávací, na soudní exekutory. Jsou jimi sice fyzické osoby, avšak tato skutečnost má význam toliko právně technický, či organizačně institucionální. Z hlediska funkcionálního vykonávají soudní exekutoři státní moc. Tento fakt pak také zdůvodňuje významné ingerence státu do výkonu jejich činnosti formou dohledu, návrhovým oprávněním státu v kárných řízeních a především zdůvodňuje primární odpovědnost státu za škodu způsobenou exekutorem. V tomto směru se postavení exekutorů z hlediska jejich kárné odpovědnosti blíží postavení soudců, byť jejich

kárná odpovědnost je v § 116 odst. 2 exekučního řádu vymezena poměrně přísně. Z dikce tohoto ustanovení lze dovodit, že kárným proviněním exekutora je jednání, kterým závažně nebo opětovně poruší povinnost stanovenou tímto zákonem, případně občanským soudním řádem, upravujícím postup exekutora při výkonu funkce nebo jestliže jeho chováním byla závažně nebo opětovně narušena důstojnost exekutorského povolání. Jde tedy o jednání popsané intenzity či opětovnosti, které je buď protiprávní, nebo samo o sobě nemusí být ještě protiprávní, ale narušuje důstojnost exekutorského povolání. Při hodnocení závažnosti porušení povinnosti exekutorem je ovšem třeba vycházet ze všech okolností konkrétního případu (srov. k tomu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2013, čj. 14 Kse 5/2012-248).

[15] Nejvyšší správní soud pro výše uvedené konstatuje, že s městským soudem nelze souhlasit, pokud uvedl, že „[*n*]*a postavení exekutora při výkonu jeho exekuční činnosti proto nelze nahlížet jako na soudce a z toho důvodu se žalobce nemůže dovolávat nezávislosti při výkonu své exekutorské činnosti*“. Zároveň však nelze souhlasit se stěžovatelem ani v tom, že by jej za jeho jednání nebylo možné postihnout vůbec, jak namítal v žalobě. Minimálně nepřesné právní hodnocení, o něž městský soud opřel svůj zamítavý rozsudečný výrok, není však způsobilé přivodit kasaci jeho rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

[16] Ačkoliv se v nyní projednávané věci nejednalo o kárné provinění exekutora, ale toliko o výtku, která umožňuje postihnout soudního exekutora za drobné nedostatky v exekuční a další činnosti nebo drobné poklesky v jeho chování (tedy takové chování, jež nedosahuje intenzity kárného provinění), bylo by možné shora uvedené závěry přiměřeně aplikovat také právě pro udělení výtky. Stěžovatel však argumentaci, z jakých důvodů se v případě užití institutu předražku a v případě nesprávného právního posouzení přechodných ustanovení nejednalo o excesivní přehmat, uplatnil až v řízení o kasační stížnosti. Teprve v ní (poprvé) předložil výklad, proč podle jeho názoru správně aplikoval i přechodná ustanovení zákona č. 336/2012 Sb. V žalobě žádnou obdobnou námitku neuplatnil; tvrdil pouze, že jej nelze postihnout za nesprávné právní posouzení věci a tvrdil také, že právní úprava přechodných ustanovení byla nejasná. Městský soud se proto nemohl výkladem předloženým až v rámci kasační námitky v napadeném rozsudku zabývat. Jeho závěry reflektovaly toliko stěžovatelovu argumentaci uplatněnou v žalobě; takovému postupu nelze nic vytknout.

[17] Zcela bez významu je pro posouzení věci stěžovatelova argumentace, podle níž se znění jím vydaného usnesení ze dne 13. 10. 2014, sp. zn. 098 EX 00245/09-112, změněného usnesením Městského soudu v Praze ze dne 5. 5. 2015, sp. zn. 14 Co 465/2014, 14 Co 508/2014, obrátilo v neprospěch tehdejší odvolatelky (v exekučním řízení povinné). Stěžovateli nebyla udělena výtka za to, že by povinnou zkrátil v jejích právech, nýbrž za exces při postupu, jenž byl posléze napraven až v odvolacím řízení před Městským soudem v Praze, a to bez ohledu na to, že tímto jeho postupem objektivně nemohla povinná žádnou újmu utrpět.

IV.
Závěr a náklady řízení

[18] Nejvyšší správní soud dospěl proto k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a podle § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[19] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1, ve spojení s § 120, s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 20. prosince 2018

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu